

БОЛНИЦА ЈАГОДИНА **ИНФО**

ЈАНУАР - ФЕБРУАР 2013

БРОЈ 5

ФЕЉТОН : Историјат здравства у Јагодини

ИНТЕРВЈУ : Др Надежда Петровић

НОВО У ОБ ЈАГОДИНА : Агрегат, санитет ...

ПРЕДСТАВЉАМО : Педијатријска служба

АКЦИЈЕ ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЊА КРВИ

СИНДИКАЛНА СТРАНА : Синдикат лекара и фармацеута

ДЕШАВАЊА : Прослава Дана одељења за пријем и збрињавање ургентних стања

АКТУЕЛНО : Едукација здравствених радника

ВРЕМЕПЛОВ ЗДРАВСТВА У ЈАГОДИНИ

5.

mr ph Ђорђе Крстић
први јагодински апотекар 1851-1869.

У првој половини XIX века у Србији су се лекови и сировине за њихово справљање још увек продавали у бакарницама колонијалне робе, где су их држали нестручни трговци без икаквог надзора власти. Овим послом су се махом бавили Јевреји, Цинцари и други страни поданици, који су их добављали преко разгранате трговачко-рођачке везе са разних страна. Тридесетих година, у оквиру реформи на уређењу младе српске државе, **кнез Милош Обреновић** је наложио да се и ова друштвена радња стави под контролу стручних институција.

У унутрашњости земље промене су уследиле тек 1839. године, након одлуке **др Карла Пацека, начелника Санитета**, да окружни физикуси (лекари) набаве о свом трошку и носе по терену **ручне апотеке**. Њоме је био опремљен и **др Карло Белони, први јагодински окружни физикус**, снабдевши се пред долазак медикаментима на кредит у Правителственој апотеци у Крагујевцу. У његовој Кондуитној листи из 1840. године, коју је јагодинско Окружно начелство упутило Министарству унутрашњих дела, у вези са овом дужношћу се вели да др Белони „са собом носи личну апотеку доста повелику, а нове лекове често набавља. Сиромасима, који немају чиме да плате, лекове поклања, а од имучнијих наплаћује, и на позив без кашњења иде.“

У току 1845. године **др Андрија П. Ивановић**, наредни физикус, упутио је предлог властима да се у Јагодини отвори јавна грађанска „официна“ (апотека), јер су ручне апотеке окружних физикуса оскудне и многим недоступне, али постицај није услышен јер у земљи није било слободних апотекара.

У јануару 1846. године боравио је у вароши **магистар фармације Август Косјак**, апотекар из Шида, у намери да отвори апотеку, али је оценио да је мали ниво здравствене просвећености, па је одустао од ове намере.

Трећи по реду физикус, **др Јосип Панчић**, препоручио је 1847. године претпостављенима да би за „Јагодину пробитачно било једну филијалну апотеку установити“, образлажући да је њена чаршија после Београда, једна од најзначајнијих у Србији, јер се налази уз сам друм, а у селу Белици ради Фабрика стакла са страним радницима који се радије лече код лекара него врача, али је из истих разлога и његов труд био узалудан. И др Панчић је стигао у Јагодину снабдевен лековима на кредит у Државној апотеци у Крагујевцу, па је, као и претходници, имао потешкоћа да сакупи вересију и измири дуговање. Отварању апотеке у овом раздобљу се једино успротивио његов следбеник, **др Ђорђе Малаћ**, који се и сам бавио справљањем и продајом лекова, мада није пропустио да упозори да се у дућанима продају, са бакарском робом, и отрови попут арсеника, предлажући

да се барем не држе на истим сталежама и у излогу, већ у кутијама на скритим местима. За отварање апотеке су

почели, међутим, све више да се залажу и просвећени грађани, на челу са окружним начелником **Јованом Наумовићем**, наводећи у захтевима да се народ одриче надрилекара и да у вароши успешно раде три дућана који држе лекове.

У мају 1851. године **mr ph Георгије – Ђорђе Крстић**, родом из Руме, затражио је од српских власти да отвори апотеку у Шапцу и био одбијен, али је, не чекајући одговор, у молби 2. јула, за ново место назначио Јагодину, одакле му је стигао предусретљив позив и уверавање да ће моћи успешно да послује. На дан 18. августа **др Емерик Линдермајер**, начелник Санитета, проследио је његову молбу Совјету, уз препоруку да је „град Јагодина у седишту наше отаџбине, а то је важан разлог у прилог одобрења да се оснује апотека“, и да молилац располаже средствима за њено отварање. Совјет је повољно оценио предлог и упутио га **кнезу Александру Карађорђевићу** на сагласност, који је **решењем број 797 од 10. септембра 1851. године** одобрио Ђорђу Крстићу концесију за отварање апотеке, са назнаком: „И то само с личним правом, сходно духу наших земаљских закона.“ Писмом од 1. октобра апотекар Крстић се захвалио властима на дозволи, а 6. децембра је подигао решење у канцеларији окружног начелства и почео радове на отварању локала.

За опрему и лекове је морао да путује у Пешту и да месецима чека да се допреме запрежним караванима у земљу, због чега је 21. маја 1852. године Министарство унутрашњих дела затражило образложење за кашњење, изражавајући директно намеру да буде повучена издата дозвола. До почетка лета радови су окончани, а власти су, по молби власника од 13. јуна, одредилои Комисију за пријем „официне“ у којој су били: **Јован Наумовић**, окружни начелник, **др Јосип Панчић**, окружни физикус из Крагујевца, и **Павле Илић**, апотекар из Крагујевца. Преглед је обављен 21. августа, а у извештају се наводи да се локал налази у средини вароши, да је видан, сув и на добром месту, да је опремљен ормарима, теглама и протоколима за евиденцију лекова, да има лабораторију и да у њему ради власник са помоћником, уз мање примедбе на оно што је требало да се исправи у току рада. Са добијеном дозволом Апотека **mr ph Ђорђа Крстића у Јагодини**, иначе прва фармацевтска установа у овом делу Србије, почела је да ради 22. августа 1852. године.

Др НАДЕЖДА ПЕТРОВИЋ

Др Надежда Петровић, основну и средњу школу завршила је у Косовској Митровици. На Медицинском Факултету у Крагујевцу дипломирала је 1983 године, док је **специјализацију** из анестезије са реаниматологијом завршила 1995 године. **Субспецијализацију из Клиничке фармакологије** завршила је 2008 године на Медицинском факултету у Београду, а звање **доктора медицинских наука** стекла је 2012 године. Запослена је у Општој болници Јагодина, где обавља и посао менаџера помоћника директора Сектора за заједничке медицинске делатности (клиничка подршка).

Као менаџер Сектора за заједничке медицинске делатности да ли сте и колико задовољни развојем служби клиничке подршке у ОБ Јагодина?

Службе клиничке подршке представљају значајан сегмент наше установе. Оно што би у будућности могло да се поправи је наравно већи број кадрова, нарочито у појединим службама, као што је служба патологије. Одељење за пријем и збрињавање ургентних стања би по мом мишљењу морала да има сталну кадровску поставу, што би се одразило наравно и на квалитет пружених услуга. Болничка апотека обавља значајан део посла како из области набавке лекова тако наравно и консултативних активности са свим одељењима и службама болнице. Одељење трансфузије успева да одговори захтевима свих служби у болници за крвљу и крвним дериватима, што је последица добре унутрашње организације саме службе, а и добре организације акција добровољног давања и активности директора установе. Оно што охрабрује је кадровска потпора службе радиологије која је као што знамо годинама уназад била на ивици функционисања. Очекујем да се у наредном периоду, са набавком нове опреме поправи и квалитет пружених услуга. Сматрам да служба анестезије, као једна од виталних служби установе има добру сарадњу са другим службама, те да иако са мањком кадрова, успева да пружи велики број услуга пацијентима из различитих грана медицине а не само оперативних. Оно што је важно напоменути јесте да се у лечењу пацијената придржавамо постојећих протокола лечења, односно праћања савремених достигнућа у медицини.

На челу сте комисије за контролу примене антибиотика у Општој болници Јагодина. Који је разлог формирања ове комисије?

Нагласила бих да је веома важно да се антибиотици користе рационално. Ово није важно само са финансијског аспекта, него и због тога што се сваким даном, са нерационалном потрошњом антибиотика развијају резистентни сојеви бактерија

које је врло тешко лечити, а на шта нас свакодневно упозоравају из службе микробиологије. Битно је да се антибиотици прописују циљано и да увек имају микробиолошку потврду (антибиограм). Сведоци смо, што наравно није случај само у нашој установи, све чешће појаве псеудомембранозног ентероколитиса.

Која је била тема Ваше докторске дисертације?

Оно што је била тема мог рада јесте терапија постоперативног бола који се врло често потцењује. Наиме чешће обраћамо пажњу на хемодинамску стабилност пацијената у постоперативном току, а мање на бол који такође може имати за последицу велики број компликација. Стим у вези смо направили протокол за лечење јаког постоперативног бола, односно употребу опијата за његово лечење. Велики број здравствених професионалаца и код нас а и свету, још увек има страх од употребе опиода. Разлози су страх од адикције на опиоиде као и страх од нежељених дејстава која наравно могу бити потенцијално опасна.

Како видите Општу болницу Јагодина у блиској будућности?

Сматрам да сви запослени у нашој установи морају да дају свој максимални радни допринос, а све за добробит пацијената које лечимо. Све мере које менаџмент установе предузима су у најбољем интересу пацијената са циљем сталног унапређења квалитета рада. Побољшање квалитета рада се огледа како у праћењу и примени најновијих достигнућа из медицинске науке, тако и рационално коришћење расположивих средстава. Надам се да ћемо у неком будућем периоду бити у могућности да поправимо квалитет наших услуга у смислу квалитетнијег пружања услуга из области дијагностике.

Све ово би требало да има за резултат бољи исход у лечењу пацијената и смањивање нежељених последица по њихово здравље.

АГРЕГАТ , САНИТЕТ , ПУЛСНИ ОКСИМЕТАР

На основу аплицираног пројекта од стране Опште болнице Јагодина Министарство здравља Републике Србије обезбедило је средства за куповину АГРЕГАТА јачине 200 kw.

На овај начин решен је дугогодишњи проблем старог агрегата јачине 60 kw, који је услед дотрајалости и честих кварова постао јако непоуздан.

Добротворна организација “Љуби ближњег свог” са седиштем у Врњачкој Бањи, бесповратно је донирала Општој болници Јагодина САНИТЕТСКО ВОЗИЛО, марке Мерцедес, са покретним креветом, носилима и прибором за аспиратор.

Општа болница Јагодина захваљује се горе наведеној добротворној организацији на дугогодишњој сарадњи и пријатељству.

Фондација Б92 донирала је Општој болници Јагодина, Служби за гинекологију и акушерство са неонатологијом, Пулсни Оксиметар најновије генерације. Такође од стране стручног лица ове фондације обављена је и обука особља за рад на овом уређају.

Пулсни оксиметар намењен је за праћење сатурације и пулса код беба и неопходан је у свакодневном раду.

Општа болница у Јагодини захваљује се Фондацији Б92 на још једном вредном поклону.

НАБАВЉЕНО ИЗ СОПСТВЕНИХ СРЕДСТАВА И

За потребе Одељења ортопедије и трауматологије Опште болнице у Јагодини купљен је **Aescular** **батеријски моторни систем** најновије генерације.

Ради се о систему који се састоји од бушилице, тестере (чији је извор напајања батерија) и сета пратећих додатака неопходних за рад у ортопедско-трауматолошкој операционој сали.

За потребе Одељења трансфузиологије Опште болнице у Јагодини купљен је **наменски фрижидер за складиштење крви и крвних деривата**, капацитета 650 литара, реномираног произвођача "EVERmed".

Велики број организованих акција добровољног давања крви и одличан одзив даваоца крви условили су потребу за куповином још једног наменског фрижидера за складиштење крви и крвних деривата.

За потребе Одсека за оториноларингологију Опште болнице у Јагодини купљен је од стране Министарства здравља дијагностички апарат **AccuScreen test**.

Овај апарат, најновије генерације, служи за откривање наглувости код новорођене деце и одраслих.

Д.Поповић

ПРЕДСТАВЉАМО

СЛУЖБА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ

Начелник - Др Небојша Влашковић

главна мед.сестра – Данијела Илић

Служба за педијатрију Опште болнице Јагодина у последњих неколико година уз велику помоћ менаџмента, али и великог залагања запослених достигла је висок ниво професионалности у пружању здравствених услуга.

Тренутна кадровска структура у овој служби броји 9 лекара и 17 медицинских сестара.

Међу лекарима ту су примаријус, субспецијалисти и специјалисти педијатрије, односно 2 пулмолога, гастроентерохепатолог, кардиолог, хематолог, неуролог, психијатар, педијатар и један лекар на специјализацији.

У 2012. години болнички је лечено 1.757 пацијената.

Специјалистичка амбуланта при одељењу ради сваког радног дана од 07 – 15 часова, и у прошлој 2012. години обављено је преко 5.000 специјалистичких прегледа.

Из разговора са начелником Службе за педијатрију **Др Небојшом Влашковићем**, доктором медицине-специјалистом педијатрије, сазнајемо да је млађа популација све више погођена разноразним обољењима. Али и да су у служби на чијем је он челу сви запослени спремни да несебично раде у корист здравља малих пацијената.

Односно да је Служба за педијатрију кадровски, стручно, просторно и у сваком другом погледу спремна да одговори потребама савременог доба и да најмлађој популацији пружи адекватну здравствену заштиту.

И за крај представљања, запослени у духу педијатрије свим читаоцима поклањају песмицу:

**Ако те твоје дете потражи,
погледај га.
Ако те твоје дете додирне својим рукама,
загри га.
Ако те твоје дете додирне својим уснама,
пољуби га.
Ако твоје дете хоће нешто да ти каже,
послушај га.
Ако се твоје дете осећа беспомоћно,
помази га.
Ако се твоје дете осећа само,
прати га.
Ако се твоје дете осећа жалосно,
утеши га.
Ако се твоје дете налази у потешкоћама,
осоколига.
Ако твоје дете доживи неуспех,
заштити га.
Ако твоје дете изгуби наду,
охрабри га.**

Д. Поповић

АКЦИЈЕ ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЊА КРВИ

ЗА ДВА МЕСЕЦА ПРИКУПЉЕНО 253 ЈЕДИНИЦА КРВИ

У јануру месецу текуће године одржана је традиционална акција добровољног давања крви запослених у Општој болници Јагодина. Том приликом је прикупљено 28 јединица крви.

У фебруару месецу текуће године одржане су акције добровољног давања крви у организацији активиста друштва Дубока,Рибаре,Стандард,Железничари и Голубари и том приликом крв је дало 225 даваоца.

Општа болница Јагодина захваљује се свим добровољним даваоцима крви,као и активистима на беспрекорно организованим акцијама.

ЕДУКАЦИЈА ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА

У организацији Удружења здравствених радника Јагодине (Савез удружења здравствених радника Србије) у Културном Центру Јагодина, **мр сци мед Радмила Нешић** одржала је три предавања следеће тематике:

1. Када узимање алкохола постане проблем
2. Генерацијске различитости-учимо једни од других
3. Невербална комуникација

С обзиром да су наведена предавања акредитована за све профиле здравствених радника, те да су носила по два екстерна бода, интересовање и одзив били су јако велики.

Више од 400 здравствених радника како из Опште болнице и ЗУДЗ Јагодина, тако и из других здравствених установа у окружењу, узело је активно учешће на наведеним предавањима.

За све чланове Удружења здравствених радника Јагодине предавања су била бесплатна, док је за остале котизација износила 1000 динара.

На крају треба истаћи и да је организација предавања била беспрекорна, а презентоване теме одлично обрађене и занимљиве.

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА

16 година од оснивања Синдиката лекара и фармацеута Србије у Јагодини

Синдикат лекара Србије основан је 1924г и био веома респектабилна организација све до почетка II светског рата. У послератном периоду, из познатих разлога, његов рад је прекинут. Захваљујући групи елитних лекара који су се за време демократских промена борили против тоталитарног режима, рад синдиката обновљен је 1992.

Прим. Др Теодора Шарановић Матејић

На трибини која је организована поводом промоције књиге „Какви смо ми Срби“, проф. Др Јована Марића 1997, интересовање лекара из Јагодине за приступање Синдикату лекара и фармацеута Србије (СЛФС), било је евидентно. Тада је организован и Иницијативни одбор који је припремио рад организације у Јагодини.

Сматрајући да време слободних интелектуалаца тек долази, ширећи идеје демократије и промена, децентрализације институција здравства и изнад свега елитизам, сматрали смо да наше интересе на најбољи начин можемо заступати ми сам, а не да те интересе заступају мешовите организације.

Синдикату у Јагодини, основаном у јануару 1997г, одмах је приступило 12 лекара. Још увек је то било време страха и неизвесности, тако да смо себе у шали дуго називали дванаест Апостола,

Страх, као психолошки феномен, дуго је био блокада свих промена. Нажалост и лекари као интелектуална елита упали су у ту мрежу страха од директора, репресије и губитка положаја, слободног изражавања својих ставова. И управо трибина на тему „Агонија у здравству“, 2001 многе је ослободила тог реликта прошлости.

Синдикату тада масовно приступају многи лекари. Томе је снажно допринела и Уредба којом је тотално деградиран материјални положај лекара. Однос најниже према највишем стапену стручног звања био је 1: 2,4.

Један од закључака Хипократове заклетве гласи, „Будем ли се савесно држао овог завета нека ми буде дато да уживам у свом животу и мојем умећу и нека стекнем славу код свих људи и за сва времена,,

Она је дуги низ година била потпуно избачена из Кодекса јер подразумева да лекар у свом раду мора бити растерећен свих притисака и материјалних брига како би најсавесније лечио болесника

СЛФС Јагодине, који је у једном моменту имао 70% лекара и фармацеута запослених у ЗЦ Јагодина дао је велики допринос у успостављању принципа синдикалног организовања европских синдиката.

У периоду до 2004г распон коефицијаната је промењен на 1:4.

Напредку синдиката у многоме је допринео морални интегритет, деполитизованост и јединство Председништва и чланства СЛФС.

Чврсто смо се држали принципа.

1. Лекари представљају професију која је од највећег националног значаја и са аспекта биолошког опстанка нације

2. Да би се постигао успех лечења значајну улогу имају и услови на раду, савремен приступ лечењу и модернизација здравствених установа.

3. Здравство се не може третирати као потрошачка делатност већ као услужна. Цену мора имати и лекар и услуга. У борби против корупције овај параметар је итекако значајан.

Где се данас налази СЛФС?

Ентузијазам 2000 тих је нестао, синдикат је политизован и поцепан на два дела, одступа се од принципа елитизма због свеукупног материјалног пада друштва. Лако је пасти али је тешко устати. А то устајање може бити ефикасно само у масовности чланства, развијању свести и организованости лекара чији су колективни интереси изнад свих других..

ДЕШАВАЊА

ПРОСЛАВА ДАНА ОДЕЉЕЊА ЗА ПРИЈЕМ И ЗБРИЊАВАЊЕ УРГЕНТНИХ СТАЊА

СМЕХОТЕРАПИЈА

Здравствени проблеми

Приђе момак згодној, старијој плавуши:

- Да ли си удата?
- Да, удата сам за једног доктора! Момак је поново пита:
- А да ли је твој доктор богат?
- Па не мислиш ваљда да сам се удала због здравствених проблема?

Врста анестезије

Лежи пацијент на операционом столу и пита га анестезиолог:

- Желите ли анестезију коју плаћа Завод здравственог осигурања или плаћате сами?
- Па, ову што плаћа Завод.
- Добро – нина нана, моје злато спава...

Пецање

У цик зоре, око 4 сата ујутро, устане Мујо, пробуди Фату и рече јој:

- 'Ајде, бона, спреми ми руксак, идем на пецање!
- Она му спреми и испрати га до врата, па се врати назад у кревет. Мујо седне у ауто, покуша да га упали, али не иде. Мучио се пола сата, али ништа. Одустане он од пецања и врати се у кућу, распреди се и полако се увуче у кревет. На то ће Фата:
- Јел' хладно вани?
- Јест вала.
- А онај мој бленто отишо на пецање!

Признање

Вози се тип са девојком у БМВ-у, и он ће у једном моменту:

- Јооооојј, морам да ти кажем нешто..
- Шта, шта?
- Ожењен сам и имам дете!
- Уплаши ме, ментолу, ја мислила да БМВ није твој, будало једна!

Феномен

Шта је највећи природни феномен?

- Женско око!
- Зашто?
- Са десет метара види плаву длаку на светлом сакоу, а са пола метра не види оквир од гаражних врата!

Помешани резултати

Звони телефон.

- Да, изволите?
- Госпођу Перић, молим.
- При апарату.
- Госпођо Перић, ја сам Др. Ивић из лабораторије. Кад је лекар вашег супруга послао узорке на анализу, стигли су иствремено и узорци још једног господина Перића и сад не знамо који се резултати односе на здравствено стање вашег супруга.
- Заправо, резултати су или страшни или грозни.
- Како то ?, упита госпођа Перић.
- Ево, један господин Перић је позитиван на АИДС, а други има доказаног Алцхајмера. Немамо начина утврдити на кога се односи који налаз.
- Па то је страшно. Можете ли поновити тестирање?
- У принципу да, али здравствено осигурања не плаћа понављање овако скупих тестова.
- Добро, и што бих сад ја требала учинити?
- Из здравственог осигурања су предложили да учините следеће:
- одвезите супруга у центар града и оставите га тамо. Ако се сам врати кући, немојте са њим водити љубав!

Издавач	Општа болница 'Јагодина' у Јагодини
Адреса	Карађорђева бр.4 35000 Јагодина
Главни и одговорни уредник	Милица Павловић, дип.еџц
Уредништво	Дејан Поповић , Марјан Деспотовић
Телефон	035/815-0200
е-mail	objagodina@open.telekom.rs
Дизајн	Дејан Поповић
Тираж	150